

EKONOMSKA ŠKOLA MIJE MIRKOVIĆA
RIJEKA

**PRAVILNIK O SIGURNOSTI I ZAŠTITI
INFORMACIJSKOG SUSTAVA EKONOMSKE ŠKOLE
MIJE MIRKOVIĆA RIJEKA**

U Rijeci, siječanj 2014. god.

Na temelju članka 123. Zakona o radu (Narodne novine br. 38/95, 54/95, 65/95. i 17/01.) Školski odbor Ekonomske Škole Mije Mirkovića Rijeka je, nakon savjetovanja sa Radničkim vijećem, na sjednici održanoj dana 9. srpnja 2001. god. donio je

Opće odredbe

Članak 1.

Pravilnikom o sigurnosti informacijskog sustava Ekonomske škole Mije Mirkovića Rijeka (u daljnjem tekstu Škola) uređuje se sigurno rukovanje informacijama, uspostava pravila njihova korištenja i ponašanje korisnika.

Novi zaposlenici dužni su se upoznati s odredbama ovog Pravilnika prilikom zapošljavanja, a učenici prilikom otvaranja korisničkih računa.

Članak 2.

Rad Škole ovisi o radu školske infrastrukture. Školska računala i druga školska računalna imovina podešena je tako da omogući neometan pristup i korištenje informacija potrebnih u nastavi i drugim aktivnostima vezanim za rad Škole.

Cilj ovih pravila je povećanje sigurnosti rada i učenja u Školi.

Pravila prihvatljivog korištenja, propisana ovim Pravilnikom, odnose se na sve aspekte sigurnosti, a primjenjuju se na cjelokupnu školsku računalnu infrastrukturu (sva računala, mobilne i mrežne uređaje u Školi). Pravila se odnose na sve osobe (korisnike) koje koriste školsku infrastrukturu.

Članak 3.

Zaposlenici i učenici Škole su korisnici školske informatičke opreme i mreže.

Korisnici ne smiju uništavati školsku informatičku opremu.

Svako nepridržavanje ovih pravila ima negativan utjecaj po Školu i može rezultirati disciplinskim mjerama prema djelatnicima Škole ili pedagoškim mjerama prema učenicima. Svako ponašanje protivno ovim pravilima potrebno je prijaviti nastavniku, voditelju nastave ili ravnatelju Škole.

Članak 4.

Škola će zaključiti Ugovor s trgovačkim društvom (u daljnjem tekstu serviser) za održavanje i podešavanje školske informatičke opreme, softvera i računalne mreže.

Serviser je dužan postupiti sukladno odredbama ovog Pravilnika, zaključenog ugovora i naputaka za rad izdanih od strane ravnatelja Škole.

Članak 5.

Upravljanje mrežom, konfiguriranje mrežnih uređaja, dodjeljivanje mrežnih adresa, kreiranje virtualnih LAN-ova te ostale poslove pri upravljanju mrežom vrši serviser.

Zahtjev za priključivanje računala na mrežu daje se isključivo serviseru koji provodi daljnje korake za priključivanje računala na mrežu po odobrenju ravnatelja Škole.

Serviser vodi popis mrežnih priključaka i umreženih uređaja, popis sve računalne opreme te shemu spoja računalnih mreža u Školi i dužan ih je dostaviti ravnatelju Škole.

Sigurnost informacija

Članak 6.

Načelo povjerljivosti informacija podrazumijeva da informacije moraju biti dostupne samo onome kome su namijenjene. U skladu s ovim načelom Škola razlikuje javne i interne informacije.

Javne informacije čine one informacije koje opisuju djelatnosti Škole, njene aktivnosti, a njihova javna dostupnost je u interesu Škole. Tu spadaju kontakt podaci Škole, promidžbeni materijali, internetska stranica Škole, katalog informacija i sl.

Interne informacije su one informacije koje se odnose na osobne podatke pojedinaca (npr. kontakt podaci osobe, fotografije osobe, podaci iz evidencija koje vodi Škola - razredne knjige, matične knjige) te informacije koje su namijenjene samo djelatnicima Škole. Tuđe osobne podatke moguće je koristiti samo uz dopuštenje osobe odgovorne za te podatke.

Sigurnost školskih računalnih mreža

Članak 7.

U Školi su dvije mrežne cjeline:

-administracijsko-poslovna mreža koja obuhvaća sva računala kojima se služe zaposlenici Škole za potrebe računovodstvenog i drugog općeg poslovanja škole. Korisnici ove mreže su: ravnatelj, tajnica, računovođa, voditelj smjene, stručni suradnici, knjižničar, administratori, ispitni koordinator i nastavnici.

-računalna mreža za potrebe odgojno-obrazovnog procesa, tj. nastave koja obuhvaća sva računala smještena u nastavničkim kabinetima, učionicama, radionicama, knjižnici i ostalim prostorima, a koja se koriste u svrhu nastavnog procesa.

Korisnici ove mreže su nastavno osoblje i učenici Škole.

Članak 8.

U Školi se omogućava spajanje putem bežične mreže (Wi-Fi), koja je podešena tako da joj samo legitimni korisnici mogu pristupiti i koristiti je.

Legitimni korisnici su korisnici koji se spajaju po odobrenju ravnatelja Škole. Korisnici se smiju koristiti bežičnom mrežom tako da ne ometaju njezin rad.

Članak 9.

Računala su stalno priključena na školsku mrežu. Odjavu računala sa školske mreže vrši serviser. Spajanje školskih računala na Internet omogućava se putem sigurnosnih protokola.

Članak 10.

Svi sadržaji na internetu nisu primjereni učenicima niti potrebama nastave. Iz tog razloga određeni sadržaji nisu dostupni učenicima kroz školsku mrežu (filtrirani su). Škola može zatražiti od CARNeta reviziju filtriranog sadržaja.

Škola zadržava pravo nadzora mrežnog prometa.

Sigurnost školskih računala

Članak 11.

Sva računala trebaju imati instaliran antivirusni alat i redovito ažurirane sve programe na računalima radi čega je potrebno uključiti automatsko ažuriranje (eng. update) korištenih programa i korištenog operativnog sustava. Preporučuje se sve računalne programe koji se ne koriste ukloniti s računala.

Sve radnje navedene u stavku 1. ovog članka provodi serviser.

Članak 12.

Računala su podešena tako da traže prijavu korisnika prije početka rada. Prijava korisnika u sustav se vrši korištenjem lozinke i korisničkog imena.

Računalni programi se koriste u skladu sa zakonskim propisima i pripadajućim licencama.

Članak 13.

Učenici smiju instalirati korisničke programe na školska računala samo uz odobrenje nastavnika informatike ili ravnatelja Škole.

Korisnik je dužan prijaviti kvar, odnosno problem u radu računala, problem u radu informacijskog sustava, nedostupnost podataka, kao i pokušaj svakog neovlaštenog pristupa računalima.

Sigurnost korisnika

Članak 14.

Korisnici školskih računala se prijavljuju na sustav prije korištenja i odjavljuju nakon završetka korištenja. Na taj način korisnik onemogućava drugim osobama neovlašteno korištenje njegovog elektroničkog identiteta, i time lažno predstavljanje.

Prijava i odjava korisnika uključuje minimalno korištenje korisničkog imena i pripadajuće lozinke.

Članak 15.

Korisnički podaci za spajanje su tajni i osobne naravi, isključivo za osobnu uporabu. Svi korisnici su dužni čuvati korisničke podatke za spajanje u sustav, na način da druge osobe do istih ne mogu doći. Svi korisnici čuvaju svoje korisničke podatke za spajanje u sustav tako da druge osobe nemaju pristup.

Korisnici smiju koristiti samo svoje pristupne podatke za korištenje računala.

Članak 16.

Prosljeđivanje tuđe elektroničke poruke (engl. e-mail), vrši se bez mijenjanja konteksta i značenja. Prilikom prosljeđivanja tuđe elektroničke poruke potrebno je paziti da se tuđi osobni podaci ne prosljeđuju bez pristanka vlasnika.

Datoteke preuzete iz nekog vanjskog izvora (putem elektroničke pošte, vanjskog diska ili s interneta) mogu ugroziti sigurnost korisnika. Zato je uputno ne otvarati ili prosljeđivati zaražene datoteke i programe kao niti otvarati datoteke iz sumnjivih ili nepoznatih izvora. Sve takve datoteke potrebno je provjeriti antivirusnim alatom prije korištenja.

Članak 17.

Pravila pristupa učenika i zaposlenika Škole školskim računalima redovito se provjeravaju i po potrebi mijenjaju. Minimalno jednom godišnje (početkom školske godine) revidiraju se elektronički identiteti korisnika.

Zadnjeg nastavnoga dana učenika, odnosno zadnjeg radnoga dana nastavnika, u Školi isključuju se sva njihova prava pristupa školskim računalima.

Članak 18.

Učenici se koriste školskim računalima namijenjenim njima. Vlastita računala i pametne telefone tijekom nastave učenici smiju koristiti isključivo u obrazovne svrhe uz prethodnu dozvolu nastavnika. Takav rad ne smije ugrožavati druge korisnike školske mreže širenjem virusa i drugih zlonamjernih programa i podataka.

Politika prihvatljivog korištenja

Članak 19.

Učenike i nastavnike se potiče na korištenje informacijskih tehnologija i alata u svrhu unapređenja obrazovanja. Korištenje multimedijских sadržaja, programa za suradnju i komunikaciju, društvenih mreža te sličnih načina komunikacije tijekom nastave odobrava nastavnik.

Članak 20.

Korisnici školskih računala ponašaju se odgovorno i u skladu s etičkim načelima i u stvarnom i u virtualnom svijetu. Prema drugim korisnicima ponašaju se pristojno, ne vrijeđaju niti objavljuju neprimjerene sadržaje.

Članak 21.

Prilikom korištenja i objavljivanja sadržaja na internetu, korisnici se moraju pridržavati sljedećih naputaka:

- *odgovornost za sadržaje* - Svi korisnici, a posebice učenici, moraju znati da su odgovorni za sve što pišu, objavljuju ili komentiraju na internetu. Uvijek moraju imati na umu da i njihova privatna aktivnost u društvenim medijima može utjecati na školske rezultate. Korisnik je odgovoran za ispravnost i etičnost sadržaja koje objavljuje. Kako bi se izbjegle neugodne/neželjene situacije predložimo korisnicima da u svakoj situaciji, gdje god bili i o kojoj god temi objavljivali sadržaje, dobro razmisle o sadržaju koji objavljuju.
- *potpisivanje* - Odgovorni korisnici svojim potpisom stoje iza sadržaja koje objave na internetu. Korisnike se potiče da se, gdje god smatraju primjerenim, predstavljaju svojim imenom. Time nastaje bolja društvena mreža kontakata, a i drugi korisnici će radije koristiti sadržaje iz poznatih izvora.
- *znanje o publici* - Uputno je da svatko tko objavljuje sadržaje kroz društvene mreže i medije vodi brigu o publici koja će to čitati.
- *razumijevanje koncepta zajednice* - Društvene mreže (zajednice) postoje kako bi se njihovi članovi mogli međusobno podržavati. Zato svaki korisnik mora dobro balansirati između privatnih i školskih informacija koje dijeli s drugima. Vrlo važnu ulogu u razvoju i osnaživanju zajednice imaju otvorenost i transparentnost. Takva zajednica ne potiče suparništvo, već suradnju i međusobno pomaganje.
- *poštivanje autorskih prava* - Korisnike se potiče da potpisuju materijale koje su sami izradili, ali i da poštuju tuđe radove. Nipošto ne smiju tuđe radove predstavljati kao svoje, preuzimati zasluge za tuđe radove, niti nedozvoljeno preuzimati tuđe radove s interneta. Korištenje tuđih materijala s interneta mora biti citirano, obavezno navodeći autora korištenih materijala.
- *čuvanje vlastite i tuđe privatnosti* - Korisnici moraju biti pažljivi u objavljivanju svojih osobnih podataka na internetu jer time utječu na svoju sigurnost i zaštitu svoje privatnosti. Nadalje, korisnici moraju biti svjesni činjenice da kad se jednom podatak pojavi na internetu više ga nije moguće jednostavno ukloniti.
- *umjerenost u korištenju* - Vrlo je bitno dobro uravnotežiti vrijeme odvojeno za korištenje interneta s drugim oblicima nastave, učenja i odmora.

Članak 22.

Sadržaji koji se nalaze na internetu su korisni, ali nisu uvijek provjereni niti istiniti, pa se moraju koristiti s oprezom. Nastavnik pomaže učenicima odvajati korisne od nekorisnih i štetnih sadržaja. Učenici koriste informacije s interneta u skladu s nastavnikovim uputama. Svi sadržaji koji se koriste kao izvor informacija za nastavu trebaju biti iz provjerenih izvora.

Članak 23.

Filtriranje određenih sadržaja je sigurnosna mjera koju učenici ne smiju pokušati zaobići jer je ona postavljena radi njihove sigurnosti, ali i sigurnosti svih drugih učenika. Zaobilazanje sigurnosnih postavki moglo bi ugroziti održavanje nastave.

Ako učenici primijete neprimjerene, uznemirujuće ili sadržaje koji ugrožavaju njihovu sigurnost, o tome odmah trebaju obavijestiti svog nastavnika ili ravnatelja.

Učenici se moraju pridržavati i drugih uputa koje im daju nastavnici, a koje imaju za cilj unaprjeđenje sigurnosti školske informatičke opreme i mreže.

Članak 24.

Nedozvoljenim se smatra svako korištenje računala na način koji bi doveo do povrede važećih zakona, propisa ili etičkih normi, a mogao bi izazvati materijalnu ili nematerijalnu štetu za Školu.

Lakšim oblicima nedozvoljenog korištenja računala i opreme smatra se:

- ograničena uporaba nelicenciranog softvera,
- skidanje (download) autorski zaštićenih datoteka bez plaćanja naknade ako su iste javno dostupne,
- skidanje (download) i/ili distribucija sadržaja koji nije primjeren nastavnom procesu u Školi,
- slanje masovnih poruka, bile one komercijalne prirode ili ne, čime se nepotrebno troše mrežni resursi,
- samovoljna instalacija softvera,
- korištenje neprihvatljivih aplikacija i servisa zbog kojih se narušava sigurnost informacijskog sustava, nepotrebno troše mrežni resursi ili se nanosi bilo kakva materijalna i (ili) nematerijalna šteta Školi,
- korištenje računala Škole i ostalih informatičkih resursa Škole u svrhe koje nisu u skladu s Etičkim kodeksom Škole.

Težim oblicima nedozvoljenog korištenja računala i opreme smatra se:

- preuzimanje tuđeg identiteta (korištenje opreme s tuđim korisničkim računom, slanje elektroničke pošte pod tuđim imenom, kupovanje preko interneta s tuđom kreditnom karticom itd.),
- provaljivanje na druga računala,
- traženje ranjivosti i sigurnosnih propusta; korisnik ne smije samoinicijativno skenirati računala, probijati zaporke ili na bilo koji način istraživati sigurnosne propuste na računalima, bilo da ona pripadaju Školi ili ne,
- napad uskraćivanjem resursa na druga računala,
- vrijeđanje i ponižavanje ljudi u internetskoj komunikaciji po vjerskoj, rasnoj, nacionalnoj ili nekoj drugoj pripadnosti.

Završne odredbe

Članak 25.

Ovaj Pravilnik donosi Školski odbor većinom glasova ukupnog broja članova Školskog odbora.

Članak 26.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Članak 27.

Ravnatelj će osigurati da se svi zaposlenici upoznaju s Pravilnikom, kao i svaki novozaposleni. Nastavnici će provoditi Pravilnik u nastavi, osiguravši da svaki učenik razumije odredbe Pravilnika.

Članak 28.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Škole.

Predsjednica Školskog odbora

 Marijana Prpić Vukajlović, prof.

U Rijeci 08. siječnja 2014.

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči i školskim mrežnim stranicama dana 08.04.2014. godine, a stupio je na snagu dana danom objave.

Ravnateljica: